

Sygn. akt V CSK 128/19

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z powództwa W. K. i M. K.
przeciwko (...) Towarzystwu Ubezpieczeń S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 lutego 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 3 sierpnia 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności

o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca (...) Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna w W. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wynikającą z rażącego naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 227 w związku z art. 278 § 1 k.p.c. i przepisów prawa materialnego, tj. „art. 446 § 4 k.p.c., art. 446 § 3 k.c. oraz art. 362 k.p.c.”.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, oczywista zasadność skargi oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Jest tak wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumenty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą mieć zatem kwalifikowany charakter i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Analiza lakonicznego wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalała uznać, by sytuacja taka miała miejsce w sprawie, w której wniesiono skargę kasacyjną. Wniosek ten, oprócz wskazania na art. 398⁹ § 1 k.p.c. i wyszczególnione tam abstrakcyjnie przyczyny kasacyjne, sprowadzał się w istocie do stwierdzenia, że Sąd drugiej instancji, naruszając przepisy przytoczone w podstawach skargi kasacyjnej, dopuścił się oczywistego naruszenia prawa procesowego i materialnego.

Stwierdzenie takie w sposób oczywisty nie czyniło zadość wymaganiu wykazania przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398¹ § 1 pkt 4 k.p.c., któremu zadośćuczynienie jest warunkowane sformułowaniem odrębnego, juredycznego wyводу, który przekonywałby Sąd Najwyższy, że zaskarżone orzeczenie jest

wadliwe i to w stopniu widocznym już *prima vista*. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podkreślano przy tym, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, stanowi - obok podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) - odrębne i samodzielne wymaganie konstrukcyjne skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Wynika to z odmiennej funkcji wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, która polega na przekonaniu Sądu Najwyższego, że merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej jest uzasadnione z punktu widzenia jej publicznoprawnych celów. Nie jest w konsekwencji rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie przyczyn kasacyjnych w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych, jeżeli skarżący zaniechał ich przedstawienia we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, niepubl., i z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl.). Podstawy kasacyjne i objęte nimi zarzuty kasacyjne mogą bowiem podlegać merytorycznej ocenie dopiero po pozytywnym przesądzeniu, że skarga kasacyjna spełnia przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania.

Uzupełniając należało zauważyć, że przepis art. 278 w związku z art. 233 k.p.c. nie stoi na przeszkodzie dokonywaniu przez sąd samodzielnych ustaleń co do wszelkich faktów, które biegły przedstawił w swojej opinii i przyjął za jej podstawę, także z perspektywy zasad doświadczenia życiowego. Co się zaś tyczy zarzutu rażąco wygórowanego zadośćuczynienia zasądzonego na rzecz powódki, trzeba dostrzec, że przepis art. 446 § 4 k.c., podobnie jak art. 448 k.c., posługując się pojęciem „odpowiednia suma”, odsyła do szeregu niedookreślonych kryteriów, których stosowanie ma z natury rzeczy ocenny charakter i jest osadzone ściśle w okolicznościach konkretnej sprawy. Ustalenie wysokości kwoty zasądzanej tytułem zadośćuczynienia stanowi w konsekwencji domenę sądów *meriti*. Ingerencja Sądu Najwyższego w tym przypadku, z powołaniem się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, musi zatem zakładać jaskrawe wręcz przekroczenie granic uznania sędziowskiego przez sąd drugiej instancji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 lipca 2017 r., V CSK 86/17, niepubl., z dnia 19 czerwca 2018 r., IV CSK 54/18, niepubl. i z dnia 19 czerwca 2019 r., I CSK 581/18, niepubl.). W kontekście wysokości kwoty zasądzonej przez Sąd Apelacyjny na rzecz powódki

i motywów zaskarżonego rozstrzygnięcia sytuacja taka w niniejszej sprawie nie miała jednak miejsca.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

ke